

2 Dilekçeyi imzalayın
Önce sağlık,
baskılara son

3 60 yaşında emeklilik
Albino Manuel da Silva
ile röportaj

4 30 Eylül de iklim mitingi
Ekososyal dönüşüm
için Bern'e

Nr. 5 | Eylül 2023 | türkçe

«Work» Gazetesinin eki olarak yayınlanır | Redaksiyon T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Vatandaşlık Yasası Parlamento'da

Vatandaşlık Yasa'sı toplumda tartışılmalı

Parlamento'ya Vatandaşlık Yasası'nın değiştirilmesi için verilen önerileri reddetti. Demokrasi inisiyatifi değişim için mücadele ediyor.

Parlamento'da Vatandaşlık Yasası'nın değiştirilmesi için birço önerge verildi. Bunların hepsi sağcı partiler tarafından reddedildi. Önergeleri sadece Sosyal Demokrat Partisi, Yeşiller ve Yeşil Liberaler desteklediler. Parlamento Yasa'nın değişmesini istemiyor. Bu durumda Vierviertel Derneği'nin Vatandaşlık Yasası'nı değiştirme girişimi daha da önem kazanıyor. Bu girişim için 100 000 imzaya ihtiyaç var ve ardından halk oylamasına sunulacak.

Emine Sariaslan

Sunulan önergeleri vatandaşlığa kabul sürecinin kolaylaştırılmasını talep ediyordu: Şimdiki Yasa'ya göre, yabancılar İsviçre pasaportu için başvurmadan önce on yıl İsviçre'de ikamet etmek zorunda. İkamet süresinin yedi yıla indirilmesini talep eden Yeşil Liberal Parti'nin önergesi 83'e karşı 107 oyla reddedildi ve bir kişi çekimser kaldı. Ayrıca bazı belediyelerin belirlediği uzun ikamet süresinde de bir ila üç yıla indirilmesini isteyen önergede 89'a karşı 102 oyla reddedildi ve 1 çekimser oyu kullanıldı. Günümüzde kantonlar en az iki en fazla beş yıllık bir asgari ikamet süresi öngörmekle yükümlüdür. Buna ek olarak, belediye meclisi üyesi İsviçre vatandaşlarının, vatandaşlığa başvuruların kabul edilip edilmeyeceğine karar vermesi uygulamasıda devam edecek. Katja Christ (GLP/Basel) bu uygulamanın kaldırılarak, parlamentoya, yürütme kurumuna, yetkili bir komisyona ya da benzer bir organa devredilmesini istedi. Ulusal Konsey bunu 87'ye karşı 104 oyla ve bir çekimser oyla reddetti.

Çocuklar için istisna yok

Son olarak, Parlamento bir çekimser ve 85'e karşı 105 oyla aldığı karara göre, yabancıların çocukları için vatandaşlığa kabul engelleri azaltılmayacak. Bu, uzun yıllardır İsviçre'de okula giden çocukların bile vatandaşlığa kabul sınavına girmek zorunda kalacağı anlamına geliyor.

2018 de vatandaşlığa geçiş şartları daha da zorlaştırıldı

2018 yılında Vatandaşlık Yasa'sı değiştirildi. Bir yandan asgari ikamet süresi on iki yıldan on yıla indirilirken, diğer yandan da şartlar zorlaştırıldı. Geçici olarak kabul edilen kişiler artık başvuru yapamayacaklar. Buna ek olarak, sadece ulusal dillerden birini sözlü olarak B1 seviyesinde ve yazılı olarak A2 seviyesinde konuşanlar, vatandaşlığa kabul edilebilecek. Sosyal yardım alanlar da artık vatandaşlık için başvuruda bulunamayacaklar. Ayrıca Kantonlar ek entegrasyon şartlarını belirleyebilecekler ve Federal Konsey'in belirlediği şartları zorlaştırabilecekler. Aargau ve Bern kantonlarında sadece son on yıl içinde sosyal yardım almayanlar vatandaşlığa kabul ediliyor. Thurgau kan-

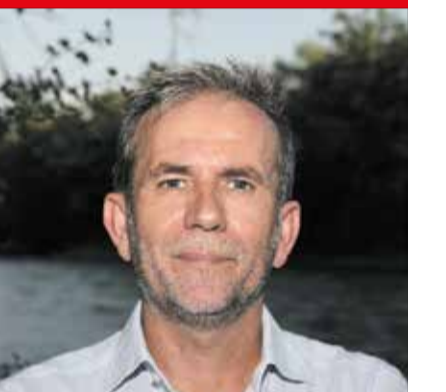
tonunda ise başvuranların B2 seviyesinde Almanca bilmeleri gerekiyor. Oysa İsviçre Federal Yasa'sı B1 seviyesinde almanca yeterli bulmakta. Mevcut Vatandaşlık Yasa'sı demokratik değildir ve İsviçre'deki nüfusun dörtte birini siyasi haklardan mahrum bırakmaktadır. Luzern Üniversitesi tarafından 2016 yılında yapılan bir araştırmaya göre İsviçre 20'den fazla Avrupa ülkesi arasında sondan ikinci sırada yer alıyor. Sadece Kıbrıs, İsviçre'den daha geri durumda.

Demokrasi Girişi mi

«Modern bir vatandaşlık hakkı için demokrasi girişimi» bu durumu değiştirmek, İsviçre pasaportu almayı kolaylaştırmak istiyor. Sadece objektif olarak ölçülebilir kriterler belirlenmelidir: İsviçre'de 5 yıllık yasal ikamet, temel dil bilgisi ve kişinin ağır bir suç işlememiş olması yeterli olmalıdır. Bu taleplerin kabul edilmesi için 100 000 imzaya ihtiyaç duyan Girişim komitesi her gün sokaklarda ve etkinliklerde imza topluyor. Bu girişim bize vatandaşlığa geçişi zorlaştıran yasayı değiştirme şansı verecektir. Sende imza toplayarak destek ver.

<https://demokratie-volksinitiative.ch>

Başyazı

20 yıllık FAR, zorlu mücadele sayesinde!

İnşaat işçileri çok ağır işler yapıyorlar. Her gün dışarıda sıcakta, yağmurda, soğukta ya da rüzgarda çalışıyorlar. Bunların çoğu mevsimlik göçmen işçiydi ve neredeyse yüzde 80'i ülkeyi inşa etmek için sağlığını riske ettiler. 20 yıl önce «40 yıl çalışmak yeter» dediler ve 60 yaşında emekli olmak için mücadele ettiler. 20 yıldır – tam olarak Temmuz 2003'te bu hakkı kazandılar – inşaat işçileri 60 yaşında emekli olabiliyorlar. Bu, toplu iş sözleşmesi ile garanti altına alındı. Albino da Silva, hayatı boyunca inşaatlarda çalışan inşaat işçilerinden biri. Bir röportajında (sayfa 3) 55 yaşından sonra işlerin daha da zorlaştığını söylüyor. «Güçlü olmak istiyorsunuz ama vücudunuz artık daha fazlasını kaldıramıyor». İnşaat işçilerinin 60 yaşında emekli olmak için verdikleri mücadele zor ama önemliydi. Baregg Tüneli'nin işgal edilmesi, bugün 26 000'den fazla inşaat işçisinin yararlandığı mücadeleden doruk noktasıydı.

Bir sendika sekreteri olarak bu mücadeleleri biliyor, onların başarılarından gurur duyuyor ve işçilerin yaşamında önemli olan bu 5 yıldan dolayı mutlu oluyoruz. Birçok inşaat işçisi bugün 60. yaş günlerini ve emekliliklerini kutluyor, Xhemshir Zenuni gibi. Kutlama, çocukları tarafından gizlice organize edildi. Kutlamaya arkadaşları, meslektaşları ve aile üyeleri katıldı. Facebook'ta çok aktif olduğu için, ailesiyle birlikte zamanın tadını çıkardığını, arkadaşlarıyla seyahat ettiğini ve her zaman torunlarıyla fotoğraf çektiğini görebiliyordum. «Torunlarıma zaman ayırmak ve onların büyüdüğünü görmek başıma gelebilecek en güzel şey» derken meslektaşısı das Silva ile aynı fikirdeydi.

Hilmi Gashi

Kısa haberler

Her dört işyerinden biri sağlığa zararlıdır

İsviçre'de çalışanların neredeyse dörtte biri iş yerinde güvenlik veya sağlık tehlikesi ile karşı karşıya. İsviçre, hızlı çalışma temposu ve hızlı teslim tarihleri konusundaki Avrupa şampiyonudur. Çalışanları Unia'nın temsil ettiği çeşitli sektörlerde ağır koşullara, fiziksel ağır işler ve stresli çalışma saatleri de eklenmektedir. Bu durum özellikle inşaat, konaklama, bakım ve lojistik sektörlerinde yaşanmakta. Artık ergonomik stresi önleme alanında ilerleme kaydetmeliyiz. Kısa çalışma saatleri, daha kısa çalışma günleri ve haftaları da sağlık açısından zorunludur. İşverenler, sağlığa zararlı olmayan güvenli işyerleri sağlamakla sorumludurlar. Burada belirleyici olan, sağlığın korunmasına ilişkin konularda Ortak Karar Alma Yasası'nda öngörüldüğü üzere çalışanların katılımıdır. Ancak yapılan araştırmalar, çalışanların üçte birinin, karar alma konusunda hiçbir katılım imkanına sahip olmadığını göstermektedir. Unia, işverenleri, sağlığı koruma konularında sürekli olarak çalışanlara danışmaya ve onların taleplerini uygulamaya çağırılmaktadır.

Archroma işçileri onurlu bir kıdem tazminatı için mücadele ediyorlar

Mart ayında Archroma, Huntsman'ın tekstil bölümünü devraldı. Archroma, ABD'li yatırım şirketi SK Capital tarafından destekleniyor. Archroma haziran ayının başında, Basel'deki tesisi 2024 baharında kapatacağını ve Asya'ya taşıyacağını açıkladı. Bundan, Basel'de yeni boyaların araştırılması ve geliştirilmesi üzerinde çalışan yaklaşık 45 çalışan etkilenecek. Bunların çoğu on yıldan fazla bir süredir, hatta büyük bir kısmı 30 yıldan fazla bir süredir bu işyerinde çalışıyor. Tesis, dünyanın dört bir yanındaki çeşitli üretim tesislerini ve müşterileri destekleyen küresel bir merkezdir. Şirket sosyal bir plan yapmayı reddetmiş ve uzun süredir bu firmada çalışanların taleplerini bir ila üç aylık maaş arasında değişen kıdem tazminatı ödeyerek geçiştirmek istemiştir. Bu durumdan etkilenen 45 kadar meslektaşımız, şirketin kapatma kararına karşı cesaretili, kararlı davranarak ve dayanışarak mücadele etti, çeşitli protesto eylemleri düzenledi. Başarılı da oldular: Şirket şimdi çok daha yüksek kıdem tazminatı ödemeyi ve sosyal plan yapmayı kabul etti.

Bakım sektöründe sempozyum

Bakım sektöründen, çeşitli sivil toplum kuruluşlarının, akademisyen ve politikacıların yer aldığı Unia'nın bakım sempozyumuna yaklaşık 90 kişi katıldı. Katılımcılar iyi bakımın gerçekte ne olduğunu ve bunun için hangi koşulların gerekli olduğunu tartıştılar. Katılımcıların hepsi, bakımda ticari çıkarlar ve kâr değil insanın ön planda olması gerektiği konusunda hemfikir. Ebeveynlerimiz ve büyükanne ve büyükbabalarımız için iyi bir bakımı garanti altına almak amacıyla, bakıcıları meslekte tutmak için acil önlemler alınması ve gelecekte bakım hizmetinin sağlanması için adil bakım finansmanı sağlanması gerekmektedir. Politikacılar şimdi acilen harekete geçmelidir. Hemşireleri meslekte tutmak için kantonal ve ulusal düzeyde acil önlemlere ihtiyaç vardır. Unia Başkan Yardımcısı Véronique Polito şunları belirtiyor: «Nihayetinde bu konu hepimizi ilgilendiriyor: Gelecekte İsviçre'de yaşlıları ve bakıma muhtaç olanları - ebeveynlerimizi ve büyükanne ve büyükbabalarımızı - kaliteli bakımı nasıl sağlayabiliriz? Ve hepsinden önemlisi, bakımın yol açtığı maliyetleri nasıl adil bir şekilde dağıtabiliriz?» Unia konuyu yakından takip etmeye devam edecek ve önümüzdeki yıl, hepimiz için önemli sorulara yanıt verecek bir manifesto hazırlayacak.

İnşaat alanlarında sıcak hava dalgası

Dilekçeyi imzalayın: Önce sağlık, baskıya son!

Hava yine çok sıcak ve sıcaklıklar 30° C'nin üzerine çıkıyor. İşçiler haklarına saygı gösterilmesini talep ediyorlar. Unia ile birlikte şirketlere, inşaat patronlarına ve politikacılara yönelik bir imza kampanyası başlattılar.

Marie Saulnier Bloch

İnşaatlarda gittikçe daha hızlı bir tempo ile ve daha az sayıda personel ile çalışılıyor. Zaman baskısı gittikçe artmakta, aşırı sıcaklarda da çalışılmakta ve çoğu zaman güvenlik önlemlerine uyulmadığı için kaza riski artmaktadır. İşçilerin sağlığı risk altındadır. Suva'ya göre, sıcaklığın 30°'nin üzerinde olduğu günlerde şantiyelerde kaza riski yüzde yedi oranında artmaktadır. Her yıl yaklaşık 1000 işçi mesleki cilt kanserine yakalanmaktadır. Ayrıca çok sayıda dehidrasyon ve güneş çarpması da söz konusu.

Alınması gereken önlemler

Çalışanlar artık artan teslim tarihi baskısı altında sağlık ve güvenliklerini feda etmek istemiyorlar. Eğer durum tehlikeli ise, çalışmaya ara verilmelidir. Eğer bu garanti edilmez ve işçilerin taleplerine kulak verilmezse, Unia şantiyelere müdahale edecektir. İnşaat işçilerini korumak için dört tedbire ihtiyaç vardır. İlk olarak, Ulusal Anlaşması (LMV) ciddiye alınmalıdır: Sağlık riski varsa, kötü hava koşullarında veya sıcak hava dalgalarında çalışma yeniden düzenlenmeli veya durdurulmalıdır.

İkinci olarak, SIA (İsviçre Mühendisler, Mimarlar Derneği) nin 118. maddesine her koşulda uyulmalıdır! Kötü hava koşulları ya da sıcaklık nedeniyle iş durdurulursa, inşaat şirketlerinin programlarını ayarlamalarına izin verilmeli, herhangi bir ceza uygulanmamalıdır. Kötü hava koşulları sigortası ödeme yapmadan önce işçilerin fazla mesai iptal edilmemelidir. Sıcak hava dalgalarında iki günlük bekleme süresi kısaltılmalıdır. Son olarak, kötü hava koşullarında ve sıcaklarda işin durdurulması için yasa net kriterler belirlenmelidir.

Bunu değiştirmek için imza kampanyası

Bu dilekçeyi imzalayın ve mümkün olduğunca geniş bir çevreye yayın. Bu şekilde sonbaharda çok sayıda imza toplamış oluruz. Dilekçeyi burada bulabilirsiniz: www.unia.ch/de/kampagnen/bau-schlechtwetter-und-hitze

Kötü hava koşullarında ve sıcaklarda işin durdurulması için yasa net kriterler belirlenmelidir. Unia bunun için iza kampanyası başlattı.

Ücret artışı, çalışma saatleri

Toplu sözleşmeler için müzakereler başladı

Otel ve restoran sektöründe çalışanların ücreti artıyor. Sanayide çalışma saatlerinin kötüleşmesi önlendi ve toplu iş sözleşme beş yıl daha uzatıldı.

Hilmi Gashi

Otel ve restoran sektörü: Asgari ücretler 2024 yılında da artmaya devam edecek. Unia, işverenlerle yapılan Ulusal Toplu İş Sözleşmesi (L-GAV) müzakeresinde, enflasyon telafisi için asgari ücrette zam yapılmasını kabul ettirdi. Buna ek olarak, ücretler her asgari ücret seviyesinde reel olarak ayda 5 frank artacaktır.

Unia ücretlerin artırılmasını talep ediyor

Ne yazık ki, otel ve restoran sektöründeki çalışanlara ödenen efektif ücretlerin artışında (asgari ücretin üzerindeki ücretler) son yıllarda iyi bir gelişme sağlanamadı. Bu durum birçok çalışanın, ücretlerin ve çalışma saatlerinin daha iyi olduğu diğer sektörlerle geçmesine neden olmaktadır. Unia, gastronomi sektöründeki

şirketlerin bu yıl efektif ücretlere son iki yıldaki asgari ücretlerle aynı ölçüde, yani en az yüzde 6 oranında zam yapmasını, enflasyon tazminatı ödemesini talep etti. Ücret müzakereleriyle eş zamanlı olarak, sözleşme tarafları, ulusal toplu iş sözleşmesinin genel uygulanabilirlik beyanının 2024 yılı sonuna kadar uzatılması için Federal Konsey'e başvurma konusunda anlaştı. Bu, L-GAV'ın otel ve gastronomi sektöründeki tüm çalışanlar için bağlayıcı olma devam edeceği anlamına gelmektedir.

Makine elektrik metal endüstrisi (MEM)

Makine, elektrik ve metal endüstrisi (MEM) sektöründe yeni bir toplu iş sözleşmesi için yapılan müzakereler sonuçlandı. Unia heyeti çalışma saatlerinin arttırılmasını engellemeyi başardı. Ancak, sektörü işçiler için daha cazip hale getirebilecek iyileştirmeler konusunda anlaşma sağlanamadı. İşçi örgütleri, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve sektördeki kalifiye işçi açığının giderilmesi için görüşmelerin erken aşamasında ayrıntılı bir talep listesi sundu. Müzakereler boyunca, işverenler birliği ASM-Swissmem işçilerin iyileştirme taleplerini müzakere etmeyi reddetti. Daha da kötüsü: İşverenler haftalık çalışma saatini 40 dan 42 ye çıkarmak istiyordu. Bu da 1980'lere doğru büyük bir geri adım atma anlamına geliyordu. Zaten 1988 yılında MEM sektöründe 40 saatlik hafta uygulaması başlatılmıştı. İşçiler ve örgütleri için çalışma saatlerinin arttırılması söz konusu değildi. Buna ek olarak ASM/Swissmem, toplu işten çıkarmalar ve yeniden yapılanma durumunda işçi temsilcilerinin danışma haklarının kötüleştirilmesini talep etti.

Bu durumda, sözleşme tarafları mevcut TIS-MEM'i Haziran 2028'de yenilemeyi kabul etti. TIS MEM, asgari ücretlerin enflasyona göre otomatik olarak ayarlanması, haftalık çalışma saatinin 40 olarak kalması, en az beş haftalık tatil, 13. aylık ve personel komisyonuna kararlara katılım hakkı gibi temel kriterleri içeriyor.

Mücadele sonuç verdi: Çalışanların ücreti artıyor. Sanayide çalışma saatlerinin kötüleşmesi önlendi ve toplu iş sözleşmesi beş yıl daha uzatıldı.

Konferans: Dışlama yerine katılım

Dayanışma temelli göç politikası ile güvencesizleştirme ve ırkçılığa karşı mücadele

On yıllardır sağ popülist partiler göç konusundaki tartışmaların tonunu belirliyorlar. Kamuoyunda göçmenlerin esas olarak bir sorun, güvenlik ve refaha yönelik bir tehdit olarak algılanmasını sağladılar. Bu insanlık dışı söylem parlamento ve yönetimlerin uygulamalarını belirliyor; kantonlarda giderek daha fazla hak mahrumiyeti kararı alınıyor ve uygulanıyor. Sığınmacıları geri çeviren, göçmenlik geçmişi olan insanları güvencesiz hale getiren, İsviçre pasaportu olmayan insanlara siyasi katılımı reddeden ve yoksulluktan etkilenenleri sınır dışı eden bu politika tehlikelidir. Bu şekilde, toplumumuzdaki tüm insanlar için korku, güvensizlik ve güvensizlik yaratılmaktadır.

Ayrımcılığa karşı dayanışma

Biz dayanışma içindeki insanlar buna karşı durmak istiyoruz. «Dışlama yerine katılım!» konferansımızla herkes için dayanışmacı, iletici, kapsayıcı ve ileriye dönük bir göç politikasının nasıl olması gerektiğini göstererek, bunun uygulanması için politikacılardan somut adım atmaları talep edilecek. Konferans «Sınırlar yerine hareket özgürlüğü», «Yasadışılaştırma yerine haysiyet ve haklar», «Ekonomik ve sosyal katılım» ve «Siyasi katılım» konularına odaklanıyor.

Ortak katalog

Gruplar, organizasyonlar ve sosyal hareketler konferans öncesinde biraraya gelerek daha iyi bir göç politikasında yapılması gerekenleri tartıştılar, ortak talepleri belirlediler. Ortak talep kataloğunu politikacılara iletterek, mücadeleye yeni bir ivme kazandırmak istedikler.

Sempozyum, 23 Eylül, Cumartesi 2023 saat 12:00–17:00 arası, Generationenhaus Bahnhofplatz 2, Bern'de yapılacak.

Solidarité sans frontières, VPOD/SSP, Unia ve Solinetz.ch tarafından organize ediliyor.

Başvuru için «Teilhabe statt Ausgrenzung!»: sekretariat@sosf.ch

BVG/LPP 21 karşı referandum

Daha az emeklilik maaşı için daha fazla ödeme

BVG/LPP 21'e karşı referanduma gidilecek: 140 000'den fazla kişi emeklilik fonu kesintilerine karşı imza verdi. Unia, geniş bir ittifakla birlikte, kötüleşmeye karşı mücadele başlattı.

Marek Wieruszewski

Emeklilik fonundan (2. sütun) alınan emekli maaşları artırılmalıdır. Bu şekilde söz verildi. Özellikle kadınların emeklilik yaşı yükseltildiğinde 2. Sütun emekli maaşları artacaktır. Tam tersi oldu: katkı paylarında artış olurken emekli maaşları tersine azaldı. Maaşlardan kesilen katkı payları artmış olsa da, gelecekteki BVG emekli maaşının 270 CHF azalması planlanıyor.

Çoğunlukla kadınlar etkileniyor

Reform, düşük gelirli ya da yarı zamanlı işlerde çalışan kişiler için olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Özellikle kadınlar etkilenmektedir. Dolayısıyla 'AHV 21'den sonra bu yasa tasarısı kadınlar için daha da kötüleşme anlamına geliyor. Teorik olarak yeni yasanın 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girmesi gerekiyor. Bunu engellemek için

referanduma gidilecek ve HAYIR oyunun daha fazla olması gerekiyor. BVG reformu muhtemelen 3 Mart 2024 tarihinde oylamaya sunulacak.

BVG/LPP 21'e karşı referandum: 140 000 kişi emeklilik fonu kesintilerine karşı imza verdi. Unia, kötüleştirme planlarına karşı mücadele başlattı.

Röportaj

«Torunlarımın büyümesini izlemek başıma gelebilecek en güzel şey»

20 yıl önce, Temmuz 2003'te İnşaat Erken Emeklilik Yasası (FAR) yürürlüğe girdi. Bu başarı, inşaat işçilerinin yıllarca süren mücadeleleri sonucunda elde edildi. Mücadelenin karşılığını aldılar: bugüne kadar 26 800'den fazla inşaat işçisi bu imkandan yararlandı. Bunlardan biri de şu anda 62 yaşında olan Portekizli Albino Manuel da Silva'da. Albino 34 yıldır Unia Sendika'sı üyesi. Hiçbir inşaat gösterisini kaçırmadı. Ve 4 Kasım 2002'de Baregg tünelinin işgal edilmesi de dahil olmak üzere o dönemde FAR için yapılan tüm gösteri ve eylemlere katıldı. Şimdi kendisi de erken emekli olduğu için mutlu.

Albino Manuel da Silva, kaç yıldır inşaat sektöründe çalıştın?

Tüm gençliğim, yetişkin yaşamım boyunca. Portekiz'de 15 yaşından itibaren inşaatta çalışmaya başladım. Tam 34 yıldır İsviçre'deyim ve hep inşaat sektöründe çalıştım. 32 yıl boyunca aynı işveren, Marti şirketi için çalıştım. Orada bana her zaman iyi davranıldı, harika patronlarım ve çok iyi iş arkadaşlarım vardı.

Bu kadar uzun süre inşaatta çalışmak çok yorucu değil miydi?

Hayır, çalışmaktan keyif aldım, açık havada çalışmak bana iyi geliyor. Ve inşaat, örneğin bir fabrikanın aksine, belli bir özgürlüğe sahipsiniz. Tabii ki çok zor bir iş. Ama iş arkadaşlarımızla konuşabiliyoruz, şakalar yapabiliyoruz, iş sırasında ve molalarda birbirimizle şakalaşabiliyoruz.... Bu atmosferi, sosyalleşmek için sahip olduğumuz özgürlüğü seviyorum.

Buna rağmen 60 yaşında erken emeklilik kararı aldınız.

Evet, bu doğru. Biliyorsunuz, 55 yaşından itibaren eskisi kadar çok şey yapamadığınızı hissediyorsunuz. Güçlü olmak istiyorsunuz ama vücudunuz daha fazlasını kaldırmıyor. Daha fazla ağrınız oluyor, sağlığınız bozuluyor.... Ve son on beş yılda inşaat sektöründeki baskı çok arttı. Teslim edilme tarihine daha fazla uymak zorundayız ve daha fazla iş var.

Aynı zamanda daha az personel var ve daha hızlı çalışmak zorundayız. Baskı büyük, stres de öyle. Çalışma koşulları sağlık için kötü ve kaza riski artıyor... Bu yüzden 60 yaşında emekli olmaya karar verdim. Şirketim daha uzun süre çalışmamı istedi ama ben sağlıklıyken kendime ve aileme zaman ayırmayı tercih ettim.

Unia'nın eylemlerinde her zaman yer almanın nedeni çalışma koşulları mı?

Evet, tüm inşaat gösterilerine katıldım, her zaman ön saflarda yer aldım. Hatta şirkette bunun için azarlandım, bana her zaman ön saflarda yer almamamı söylediler. Ama iş haklarımız ve çalışma koşullarımız için mücadele etmeye gelince beklemeye sabrım yok, tüm enerjime üzerine gidiyorum.... İşyerinde de her zaman haklarımız ve sağlığımız için mücadele ettim.

Erken emeklilik mücadelesi için çok önemli olan Baregg tünelinin işgal edilmesinde yer aldınız. İşgalden sonra FAR ile müzakere etmek mümkün oldu. Bu eylemde yer almak nasıl bir duyguydu?

İnanılmazdı. İki gruba ayrılmıştık; biri tünelin kuzey girişini, diğeri güney girişini kapatıyordu. Biz inşaat işçileri kararlı ve birlik içindeydik, herkes katılmak için motive olmuştu. Şoförlerin ve patronların öfkesinden bile korkmadık ve hiçbir şey bizi durduramadı. Aramızdaki atmosfer bizi güçlü kıldı, birliğin gücünü hissettik.

Artık emekli olduğuna göre daha fazla boş zamanın var. Neler yapıyorsunuz?

Şu anda İtalya'da tatil deyim ve plajın tadını çıkarıyorum. Portekiz'de annemle de biraz zaman geçireceğim. Ayrıca bir bahçem var ve onunla ilgilenmek bana büyük keyif veriyor. Ama en önemlisi torunlarımla bol bol vakit geçirmek. İki kızım ve dört torunum var. Ben İsviçre'ye geldiğimde kızlarım Portekiz'de kaldı. Onların çocukluklarının çoğunu kaçırdım, özellikle de en küçük kızımın büyüdüğünü göremediğim. Bu çok zordu. Şimdi sık sık torunlarımla ilgileniyorum, bizimle çok zaman geçiriyorlar. Kızlarımın ihtiyacı olduğunda yardım ediyoruz. Torunlarına zaman ayırmak ve onların büyüdüğünü görmek başıma gelebilecek en güzel şey.

Marilia Mendes

Sorular & cevaplar

Sağlık raporu: Şef muayene talep edebilir mi?

Beş haftadır hastayım. Şefime her hafta, bir hafta daha çalışamayacağımı belirten bir doktor raporu verdim. Şimdi şefim güvenilir bir doktor tarafından muayene edilmemi istiyor. Geçenlerde beni Aare nehri boyunca yürürken görmüş ve hasta görünmüyordum. Bunun benim özeline bir saldırı olduğunu düşünüyorum. Benden başka bir doktor tarafından muayene edilmemi isteyebilir mi?

Şefler çalışanların istekleri dışında sağlık memuruna gönderebilir. (Fotoğraf: iStock)

Regula Dick: Evet, bu olasılık iş sözleşmenizde veya toplu iş sözleşmesinde açıkça kararlaştırılmamış olsa bile: İşveren güvenilir bir doktor tarafından muayene edilmenizi talep edebilir. Bu, iş görememezlik durumunun olup olmadığı konusunda makul şüpheleri varsa geçerlidir. Her ne kadar «Aare boyunca yürümek» iş için uygun olduğunuz anlamına gelmeseyse de, hastalığınıza bağlı olarak, bu durum işverenin şüphelerini haklı çıkarmak için yeterlidir. Şüphelerin haklı görüldüğü durumlar çok değişir. Güvenilir doktora gitmeyi reddederseniz, işverenin maaşınızı ödemeyi geçici olarak durdurabilir. En azından iş göremezlik kanıtlanana kadar. Ancak işveren, talep ettiği muayene için yol masraflarının yanı sıra masrafları da ödemekle yükümlüdür.

(Work, 2.6.23)

Ara referans: Ne zaman bir referans mektubu alma hakkım var?

Annem on yıldır aynı şirkette çalışıyor ve kariyerini geliştirmek istiyor. Şimdi bu isteğine uygun bir iş ilanı gördü. Ancak, başvurusu için mevcut işvereninden geçici bir referans mektubuna ihtiyacı var. Buna hakkı var mı?

NEDEN YOK: Ara referans mektubu istiyorsanız, patronunuza nedenini söylemek zorunda değilsiniz. (Fotoğraf: Shutterstock)

Gilles Sciboz: İş ilişkisi sırasında, şef değişikliği, iş arama veya iş devri gibi özel durumlar söz konusu olduğunda, çalışanların her zaman ara referans mektubu alma hakkı vardır. Bu durumlarda işveren, çalışanın talep etmesi halinde bir ara referans mektubu düzenlemekle yükümlüdür. Çalışanlar istedikleri zaman ara referans mektubu talebinde bulunabilirler. Bu durum kanunen öngörülmüştür (Madde 330 a OR). Bu talebin nedenini işverene söylemesi gerekmemektedir. Bunu bilmek önemlidir. Bu annenin durumunda şu anlama gelmektedir: Başvurusunu tamamlayabilmesi için geçici bir referans mektubu alma hakkına sahiptir. Ancak, işverene neden referans mektubuna ihtiyaç duyduğunu söylemek zorunda değildir. Bir işverenin düzenli olarak referans mektubu verme zorunluluğu olmadığı unutulmamalıdır.

(Work, 16.6.23)

Deneme süresi: İkinci kez belirlenebilir mi?

Kız kardeşim aracı bir büro ile üç aylık bir iş sözleşmesi imzaladı. Şimdi, bu sürenin sonunda, çalıştığı firma tarafından süresiz iş sözleşmesi ile işe alındı. Bu süresiz iş sözleşmesi üç aylık bir deneme süresini öngörüyor. Kız kardeşim üç ay boyunca bir aracı firma aracılığı ile kendileri için çalışmış olsa bile, bu firmanın bir deneme süresi belirlenmesine izin verilir mi?

Gilles Sciboz: Normalde, deneme süresi yalnızca ilgili taraflar arasında yeni ve ilk kez kurulan bir sözleşme ilişkisi için söz konusudur. Eğer, aralarında hemen veya kısa bir mesafe içinde iki iş sözleşmesi varsa, yeni bir deneme süresi kabul edilemez. Bununla birlikte, ücretsiz izin karşılıklı sözleşme yükümlülüklerini askıya alır, ancak sözleşmeyi feshetmez. Ancak, bir şirketin, aracı bir büro ile geçici olarak işe aldığı bir çalışana, kalıcı olarak işe alması halinde, sözleşmeyi imzalayan tarafların farklı olması koşuluyla yeni bir deneme süresine izin verilebilir. Kız kardeşinin bu durum geçerlidir: Şu anda aynı şirkette aynı görevlere sahip olmasına rağmen, görevlendirme şirketinin yeni bir deneme süresi belirlenmesine izin verilir, çünkü: yeni sözleşme artık aracı büro ile değil, çalıştığı firma ile imzalanmıştır.

(Work, 16.6.23)

iklim mitingi

Ekososyal dönüşüm için 30 Eylül'deki iklim mitingine!

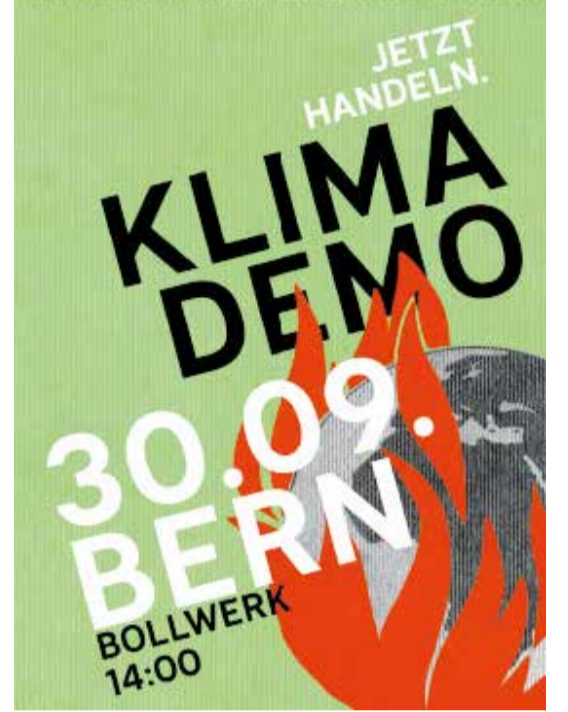
İklim krizinin yıkıcı etkileri giderek daha görünür hale geliyor. Bu durumdan en çok etkilenenler, yükselen sıcaklıklara ve artan aşırı hava olaylarına maruz kalan çalışanlardır. Şu anda ihtiyaç duyulan şey, ekonominin ve toplumun hem ekolojik hem de sosyal olarak yeniden yapılandırılması, eko-sosyal bir yeniden yapılandırmadır: herkes için adil bir zenginlik dağılımı, yaşam fırsatları ve iyi, sürdürülebilir iş ile CO2 nötürlüğü.

İklim İttifakı, çok sayıda kişi ve kuruluş, sendika ve hareketle birlikte Bern'de bir iklim gösterisi düzenliyor. Elbette Unia da orada olacak. 30 Eylül günü saat 14'te yapılacak gösteriye sende katıl!

Toplantı yeri: Saat 14, Bollwerk Bern.

Sendika bloğu. Restoran Kapitel Bollwerk önünde buluşacak.

www.klima-demo.ch

Ücret baskısı

Patronlar ücretler üzerindeki baskıyı arttırmanın yolunu arıyor

Avrupa Birliği ve EFTA içinde kişilerin serbest dolaşım sözleşmesi nedeniyle, İsviçre'de önemli sayıda işçi ücret baskısına maruz kalmaktadır. Ücret baskısı, genellikle yabancı işçiler için piyasa seviyesinin altında ücret ödenmesi ve böylece işçilere haksız rekabet uygulanmasıdır. Patronlar yasaları ihlal ederek veya yasada var olan eksikleri kullanarak çalışanlara düşük ücret ödemek için her şeyi deniyor. Goger'da ücret skandalı ve Seco'nun yaptığı açıklama bunu bir kez daha gösteriyor. BU konuda acilen gözüm getirilmeli, siyaset hemen harekete geçmelidir!

Goger-Swiss AG'den Kurt Goger, İsviçre'nin en büyük ücret skandalından sorumludur. Aynı zamanda iddialara göre Goger işçileri, 10 milyon franka varan miktarda dolandı. Olayı 2015 yılında ortaya çıkaran Unia, tüm sorumluları ve yetkilileri bilgilendirdi. Ancak sorumlu bina sahipleri ve yetkililer olayı görmezden geldi. Bu arada Goger, İsviçre makamlarından kaçarak Avusturya'ya sığındı. Goger davası, inşaat patronlarının, büyük müthaitler ve bazı şirketler mevcut sistemdeki boşluklardan nasıl utanmazca yararlandıklarını göstermektedir. Faturayı işçiler ve yürürlükteki asgari düzenlemelere uyan tüm şirketler ödüyorlar. İsviçre devletinin çalışanların ücretlerini korumak, ücretler üzerindeki baskıyı engellemek ve son olarak da beyaz yaka suçlarının ve insan eliyle işlenen suçların soruşturulmasını yapma yükümlülüğü vardır. Bunun için daha fazla kaynağa ve yaptırıma ihtiyacı vardır.

Denetimlerde yüzde 17 ücret baskısı ortaya çıkartıldı
Ekonomik İşlerden Sorumlu Devlet Sekreterliği'nin (Seco) salı günü yaptığı açıklamaya göre, icra organları, ek tedbirler (FlaM) kapsamında, 2022 yılında, 37.134 şirkette 165.845 kişinin ücret ve çalışma koşullarını kontrol etti. Genel olarak bağlayıcı toplu iş sözleşmeleri bulunan sektörlerdeki ücret ihlal oranı bir önceki yıla kıyasla %21'den %17'ye düştü. Kantonlardaki üçlü komisyonların (Sendika, İşveren, Kanton) yaptıkları kontrollerde ise, bağlayıcı asgari ücretlerin olmadığı sektörlerdeki kayıtlı işçiler arasında ücretlerin düşürülmesinde bir artış tespit edildi, yüzde 13'ten yüzde 16'ya bir artış oldu. Kayıt dışı çalışma denetimleri de 13.147 şüpheli vaka tesbit edildi. Özel yetkililer 3044 vakada yaptırım ya da diğer tedbirlerin alınması kanton kontrol organlarına bildirimde bulundu. (saw/sda)

Sempozyum: İnsan Ticareti

23 Ekim'de insan ticareti, emek sömürsü konulu sempozyum

Suçlu insan tacirleri, çalışanlarını tehdit ederek veya fiziksel ve psikolojik baskı kullanarak itaatkar hale getirmektedirler. Bu tür durumlar nasıl daha iyi fark edilebilir ve erken aşamada önlenir? Unia'nın 23 Ekim'de düzenleyeceği sempozyumda bu konular ele alınacak. Unia, İnsan Ticaretine Karşı Eylem Haftaları kapsamında düzenleyeceği sempozyumda yeni broşüründe tanıtacak. Broşür uygulamalardan dersler çıkarıyor ve cevaplar, çözüm önerileri sunuyor.

İnsan ticareti mağdurları, insan tacirleri tarafından kasıtlı olarak işe alınmakta, İsviçre'ye nakledilmekte ve burada kabul edilemez yaşam, çalışma ve ücret koşulları altında çalışmak üzere barındırılmaktalar. Ve bu zorla çalıştırmanın mağdurları kendi istekleri dışında ve tehdit altında çalışmaktalar. Taşeronların şeffaf olmayan işleri, mağdurların korkusu, organize suçun dahil olması bu sömürü biçimini desteklemektedir. Çalışanları ve toplumu duyarlı kılmak için yapılan çalışmaların ve eğitimin eksikliği de insan tüccarlarının işini kolaylaştırmaktadır. Buna ek olarak, yeterli kontrolün olmaması ve yetkililer tarafından sistematik kovuşturmanın eksikliği de insan tüccarlarının ortaya çıkartılmasını engellemektedir.

Unia'nın insan tacirlerine karşı mücadelesi

Birçok alanda çalışanların yanında yer alan, onlarla iletişim içinde olan Unia düzenli olarak insan kaçakçılığı, zorla çalıştırma ve işyerinde savunmasız insanlara yönelik diğer ciddi istismarlarla karşı karşıya kalmaktadır. İnsan ticaretine maruz kalan kişiler veya tanıklar kendilerine en yakın Unia sekreteryası ile irtibata geçebilirler.

Unia'nın yeni broşürü

Sempozyumda yeni Unia broşürü tanıtılacak. Broşür insan ticaretinin tespit edilmesi ve önlenmesinde hangi tedbirlerin başarılı olduğunu göstermektedir. Sempozyumda mevcut hedefleri ve perspektifleri anlatan sunumlar yapılacak (3. Ulusal Eylem Planı 2023–2027, insan ticaretine ilişkin parla-

mento grubunun çalışmaları, İnsan Ticaretine Karşı İsviçre Platformu'na bağlı uzman kuruluşlar, zorlukların ve yasal araçların analizi). Daha sonra bir yuvarlak masa toplantısında sendikal örgütlerinin ve işveren derneklerinin insan ticaretini engelleme konusundaki rolü ele alınacak.

Tarih: Pazartesi, 23. Ekim,

Zaman: Saat 16–19.30 arası

Yer: Unia, Zentralsekretariat, Weltpoststrasse 20, Bern

(Almanca, Fransızca ve İtalyanca dillerinde eş zamanlı çeviri yapılacaktır) katılım ücretsizdir. Unia, aktif Unia üyelerinin işyeri temsilcilerinin yol masraflarını karşılayacaktır.

Detaylı bilgi için: bit.ly/47EnPvD